

Др Ђоко ЈОЧИЋ

МЕДИЦИНСКА ДЈЕЛАТНОСТ
АКАДЕМИКА ДРАГУТИНА ВУКОТИЋА

Уважени предсједниче ЦАНУ
уважена господо академици,
поштоване колеге,

Говорити о медицинској дјелатности академика Драгутина Вукотића привилегија је и изузетна част за доктора, посебно његовог ђака, деликатан задатак и велика одговорност.

Ово из разлога што др Вукотић ради у својој струци и за своју струку од ране младости до данас.

Ентузијазам који га је увео у свијет првих медицинских сазнања, никада га није напустио.

Љубав према медицини, неисцрпна енергија, таленат и истинска прврженост струци и науци крунисали су грандиозно дјело др Вукотића, богатство црногорске медицине које младе докторе инспирише, и усмјерава у струци, и упозорава на строге етичке норме професије које су за др Вукотића светиња и узвишени чин.

Иза вишедеценијског рада др Вукотића остало је велико искуство нове оперативне методе, стручни и научни радови, књиге и монографије, остала је школа модерне урологије коју је он утемељио.

Из богате ризнице Вукотићевог стваралаштва тешко је издвојити појединости. Подједнако завређују пажњу радови из времена када је својим спретним рукама правио прве хируршке резове у урологији, или пак у годинама својег пуног радног, стручног и научног стваралаштва. Данас посебно, када сублимацијом знања и искуства исписује дјела која остају трајна вриједност и богатство медицине.

Нераздвојно дружење с медицином почео је педесетих година у Никшићу. Препознао је медицински проблем, до тада мало истражен и за младе лекаре не много атрактиван. То је бубрежна болест, подмукла и у великом проценту неизљечива. За др Вукотића то је био изазов. Као пионир урологије у Црној Гори улази у неравноправну битку, сам против болести која узима велики данак. Изузетна храброст, велика одговорност и неправда према себи. Ускраћује себи право да своје слободно вријеме троши „за своју душу”. Постаје сопствени дужник за многе непрочитане књиге, пропуштене позоришне представе, изостављене посјете изложбама ликовних умјетности, несаслушане концерте и друге културне догађаје, јер за медицинску науку један људски вијек није довољан, каже др Вукотић. Тако је почео свој поход у свијет медицине, тако је, и послије тридесет пет година рада, често гостујући у својем породичном дому а дуго боравећи у болници, завршио своју професионалну каријеру без ожилјака на савјести или дубљих рана у души.

Интелектом обдарен, у своју професију заљубљен, болесном и унесрећеном привржен, морално узвишен, доктор Вукотић кроз гранитне стијене клеше стазу до трона великана црногорске медицине. Прва специјализација урологије у Црној Гори, оснивач првог Уролошког одјељења у Црној Гори, челник Удружења уролога Југославије, челник Друштва лекара Црне Горе, члан међународних стручних и научних медицинских асоцијација, добитник повеље „Др Петар Миљанић”, престижне награде за допринос црногорској медицини, награде ослобођења Никшића, награде ослобођења Титограда, Тринаестојулске награде и награде Авноја. Ове и многе друге награде и признања ускраћују ријеч говорнику о његовом медицинском раду. Много је речено, писано и записано. Говоре научни радови, књиге, монографије, бесједе. Говоре болесници које је доктор Вукотић отргнуо из смртног загрљаја.

Калкулоза бубрега у динарском крашком простору којем и ми припадамо честа је болест. Каква су физичка својства и хемијске структуре тих конкремената у мокраћним путевима? Како настаје, може ли се превенирати, како је лијечити и тешке компликације спријечити, занимало је др Вукотића. Овом проблему посветио је велики број стручних и научних радова и велику студију која је била предмет његове докторске тезе. Овај проблем је расвијетлио са свих аспеката указујући и на хируршки приступ у њиховом ли-

јечењу. То је био велики допринос за урологију, тек рођену хируршку дисциплину која је тражила своје мјесто у широкој породици медицине желећи да се отргне из скута опште хирургије. Пионир ове дисциплине у Црној Гори и међу првим у Југославији био је др Вукотић. Формира Уролошко одјељење у Никшићу, граду који тада није имао престижну медицину. Није то сметало др Вукотићу да утемељи Уролошко одјељење гдје су гравитирали сви уролошки и нефролошки болесници Црне Горе и шире. Тражили су спас за своју болест и ту су је и налазили.

Урологија као посебна дисциплина наставља пут развоја узлазном путањом. У терапији бубрежне инсуфисијенције почела је хемодијализа. Трансплатација бубрега као трајно рјешење постаје изазов за стручњаке. Мушки стерилитет завређује посебну пажњу. Клинички поступци раног откривања и радикалног лијечења тумора уринарног тракта и мушких полних органа су скоро опесивно преокупирани његову стручну и истраживачку радозналост. Др Вукотић није одолио свим овим изазовима. Он то може и умије. Радну каријеру наставља у Титограду, републичком центру, са бољим условима за рад. Формира Уролошко одјељење гдје ради најкомплицованије оперативне захвате и дијагностичке процедуре. У некомфорним условима формира Центар за хемодијализу и рјешава највећи проблем бубрежних болесника који су се до тада дијализирали ван Црне Горе. То је био велики искорак у развоју црногорске медицине и нада за болеснике, до тада без перспективе. Остала је неостварена жеља да отвори и Центар за трансплатацију бубрега. Услови за рад и недостижна опрема били су у колизији са жељама и стручним могућностима, тада и данас. Др Вукотић, вјечити дужник медицине, никада се не задовољава постојећим, увјерен да се може и више и боље. Хируршке интервенције у урологији доводи до савршенства. Своје стручно знање перманентно обогаћује, савремену литературу консултује, оперативне захвате према свјетским стандардима и својим нахођењима модификује. Знање и богато искуство несебично преноси на своје ученике. На њему својствен начин из свакодневног рада црпи материјал за стручни и научни рад који краси богата библиографија која остаје трајна вриједност, богатство медицине и путоказ у раду онима који уче.

Остављајући хируршки скалпел послвије 35 година активног рада није запоставио своју професију. Остаје вјеран струци и нау-

ци. А за науку нијесу потребни само научници, потребна је и брига друштва. Однос друштва према науци поуздан је индикатор стања у друштву, а друштво није било издашно према науци. Др Вукотић указује на то са мјеста одакле ријеч има ехо који одзвања и одговорне упозорава.

У ери експанзије технолошких достигнућа људи постају роботи а болесници бројке. Слава, богатство и лагодан живот не оптерећују похлепне етичким дилемама. Границе етичких норми блиједе а врлине заклања сјенка суморног времена. Професионална савјест је на испиту. Пороци времена пријете и упозоравају, а љекар треба да се лишава порока и да његује сопствене врлине. Није довољно посједовати савјест, потребно је да она пече и гризе, каже др Вукотић.

По његовим ријечима, симбиоза науке и етике представља идеал наступајућих времена. Зора тог дана одавно је обасјала др Вукотића који без сјенке на лику и мрље на савјести оставља дубоке трагове у црногорској медицини и даје печат времену којим се поноси наша професија.